

زنان مشهور
ترجمه واقتباس دکتر معینیان

شارلوت کورده_ قاتل مارا

-۳-

هوای داخل آپارتمان در اثر خون تجزیه شده مارا و بوی متراکم از انبوی جمعیت غیرقابل تنفس شده بود و بنچار مقدار زیادی از گیاهان معطر و خوشبو سوزاندند و هوا را بخور دادند. شعله های آتش، کوچه تنگ و پر از جمعیت را روشن کرده بود و در پرتواین روش نائمی شوم ولزان، موج جمعیت چون کابوسهای خیالی ترس آور جلوه میکردند. همه انتظار متوجه آپارتمان مارا بود که نزدیک نیمیش ناگهان شارلوت کورده در برابر مردم ظاهر شد. جمعیت بحدی خشم گین بودند که اگر دستشان میرسید میخواستند اورا در همانجا قطعه کنند. فریاد میزدند که باید همانجا بمیرد. این همان مکاره حیله گری است که برای کشتن مارا تا داخل مجلس کتوانسیون نقشه کشیده بود ولی از میان جمعیت یک تن فریاد زد: نبایداورا بشکشد والا سرخ تمام توطنه هارا گم خواهیم کرد.

اتفاقاً در شکهای که ساعت ۷ بعد از ظهر شارلوت را آورده بود همچنان جلو خانه مارا ایستاده بود، زندانی و اسیر نیمه مدھوش و بی خویشتن را در داخل آن انداختند و در شکه از میان دریای جمعیت راه خود را باز کرد و بستم نزدیکترین زندان که یک صومعه متروکی بود روان شد و در آنجا اورا در درون یک سیاه چال انداختند.

روز هفتم و هشتم

در اثر قتل مارا صبح روز چهاردهم ژوئیه تمام وقت مجلس کتوانسیون صرف نظرهای فصیح و آتشین نمایندگان شد. در هتل پرویدا اس در اطاق شارلوت قطعه کاغذی بخط وی یافتند که در آن نامی هم انسسیو و پربرده بود فوراً او را توقيف کردن و در خانوی هنگام باز پرسی نامه بارباروس هم بدست آمد. در پی این نامه همه متقد شدند که این جنایت به تحریک و دستور مستقیم ژیرندتها صورت گرفته، این متهدین وهم پیمانان شهر گراند که بازوی جناپنکار را مسلح کرده اند و این موضوع دستاوری خوبی برای تصفیه حساسهای سیاسی شد چنانکه دانتون ۱

۱ - دانتون Danton انقلابی نامدار و کتوانسیونل معروف متولد ۱۷۵۹، قبل از انقلاب تا ۱۷۹۱ وکیل دعاوی و مشاور پادشاه بود. بنیاد گذار کلوب معروف کوردلیه و وزیر عدیله بعد از دهم اوت و یکی از بزرگترین رجال انقلاب و شاید یکی از مسئولان اصلی قتل عام سپتمبر است. وی از ارکان اساسی و عمدۀ سازمان دفاع ملی و پیشو و مبتکر و گردازندۀ دادگاه انقلابی و کمیته نجات عمومی است که در آن میاستی خشن و وحشیانه پیش گرفت و نام خود را بزشتی آلوده ساخت. دانتون که در عین حال ناطقی توانا و بی باک بود در صحنه سیاسی و پارلمانی بار و بسی پیش پر قابت پرداخت و رقیب که بوجاهت ملی او رشک می برد او را به خیانت و پیروی از اصول اعدالی و مدرایتیم منهن ساخت و بمرگ محکوم کرد و در ۱۷۹۳ سر از تنش جدا شد. وقتیکه باوتوصیه کردنده که برای رهائی از اعدام بخارجه فرار کند فریاد زد: «به! مگر مینتوان وطن را به تخت کش بست و با خود بخارج برد».

از آن حادثه برای متهم ساختن یکی از قیبان سیاسی خویش بنام فوشه استفاده کرد و بزودی هبیرت^۱ یک نشریه انتقام جویانه بر ضد فوشه چاپ و منتشر کرد تا در کوچه و خیابانها جار بزند و جنایات او را بر شمارند.

این موضوع به شارلوت فرست داد که شرح زیر را در زندان بنویسد:

«بالاً نقطع میشنوم که در کوچه‌ها فریاد میزند توقيق فوشه همدست شارلوت . من هر گز او را ندیده‌ام مگر از پشت پنجره و از آن تاریخ هم بیش از دو سال میگذرد . این مرد را نه دوست دارم و نه بوی ارزش مبگذارم . من همواره ازوی یک تصور افراطی بی‌هیچگونه متأثر و شجاعت اخلاقی در ذهن خویش داشتم و لذا از ظهر من این مردی است در طبقه اشرف که امکان کمترین اعتماد در طرح نتشه باونیست و اگر این توضیح بتواند مفید واقع شود و خدمتی باو بکند من حقیقت واقعیت آن را تصدیق میکنم - کورده».

پیروان و علاقمندان مارا بزحمت توانستند بدن دوست ملت را تجهیز و معطر کنند و او را یک کلیسای قدیمه از آن کوردلیه انتقال دهنده تاملت بتوانند در برابر آن آرامگاه موقعی برای ادای احترام روزه بروند . بر بالای آن پادبود گاه این کلمات خوانده میشد:

«مارا ، دوست ملت بdest دشمنان ملت کشته شده . شما ای دشمنان ملت ! خوشحالی خود را تعدیل کنید زیرا او انتقام جویان و خونخواهان فراوان دارد».

روز نهم در زندان

شارلوت در زندان این نامه را به مسیوبارباروس نوشت :

کسی که وطن را نجات میدهد ابدآ نمی‌فهمد که خود باعث چه کاری شده . صلح و آرامش را میتوان آنچنان که من میخواهم برقرار کرد این خود یک مقدمه و سرآغاز بزرگی است . دو روز است که حس میکنم با کامیابی صلح و آسایش را بdest آورده‌ام زیرا خوشبختی و سعادت کشوم از آن من نیز خواهد بود من هر گرگینه و عداوتی در دل نداشتم مگر یک تن که آنرا با خشونت و صلابتی تمام ظاهر کرده‌ام معهداً هنوز هستند هزاران تن که من آنها را دوست میدارم . یک تصور زنده یک قلب حساس همواره یک زندگانی طوفانی و پر-تلاطمی را نوید میدهد . در نظر معاصران ما ، قلیل‌اند وطن پرستان واقعی که آگاهانه در راه کشورشان جان می‌سپارند و این فدایکاری را تقریباً نوعی خودخواهی کامل می‌پندارند .

چه غم‌انگیز است سر نوشت چنین ملتی که میخواهد پایه گذار یک حکومت جمهوری هم باشد . فوراً در ساعت هشت صبح مرآمحا کم میکنند و احتفالاً فقط تاظهر برای حرف زدن زنده خواهیم بود .

من درست نمیدانم که آخرین لحظات حیوه چگونه منتصف خواهد شد و نیازی ندارم که نسبت به سر نوشت خویش تظاهر به بیحسی ولاقیدی کم زیرا تایین دم کمترین ترس از مرگ نداشتم و هر گز بزنندگی ارزش تهاده‌ام مگر فایده و سودی که باید داشته باشد » .

- هبیرت HeBert مولده ۱۷۵۶ از رجال سیاسی و انقلابی فرانسه و سر دیپ روزنامه جنجالی بنام پردوشن Perduchesne و یکی از اعماقلان قتل عام دوم سپتمبر ، صاحب نفوذ کامل در کمون پاریس که این نفوذ و برتری را تاروزیکه بازداشت شد حفظ کرد و سرانجام باعدهای از پیروان و طرفدارانش در سال ۱۷۹۴ بفرمان روبس پی‌اعدام شدند .

در لحظاتیکه این وفر شته جنایت، این سطور را مینوشت جسد مارا روی یک ارها با حاطه شده از دختران نوجوان سفیدپوش بصوب باع کوردلیه در حرکت آمده بود درحالی که تمام نمایندگان مجلس کنوانسیون و غرش تپهای درمیان هوای گرم و خفه کننده تابستانی او را مشایعت میکردند. در آنجا بدن مارا، را در زیر خروارها سنگ خارا مدفعون ساختند: «توده عظیم از سنگ خارا نشانه و سابل نیزمندی و استحکام خلل ناپذیر دوست ملت است».

برسر آرامگاه دوست ملت سخرا نیها و خطابهای پرسش نمایندگان و پیروان او خیلی دیر پیايان رسید. وقتیکه شارلوت به زندان مجاور دادگستری انتقال داده شد تپهای همچنان میغردند. شارلوت در آن زندان این سطور را بنام پدرش نوشت:

«پدر عزیزم، ازاینکه بی اجازه شما خود را آماده چنین کاری کرده‌ام طلب بخایش میکنم. من از قربانیان بیگناه بخوبی انتقام گرفتم و از مصیبتهای دیگر جلوگیری کرده‌ام. سراجام یک روزی ملت از اشتباها بیرون خواهد آمد و ازاینکه از جنگک ستمکری غاصب آزاد شده شاد خواهد شد. اگر من کوشیده‌ام تا شما را قانع کنم که با انگلستان میروم برای این بود که امیدوار بودم همچنان ناشناخته بمانم ولی اکنون بغير ممکن بودن آن اقرار میکنم. آرزوه‌مندم که هر گز دچار شکنجه و عذاب نشوید. بهر حال من گمان میکنم که شما در شهر کان دوستان و مدافعان خوبی خواهید داشت. برای دفاع از خودم آقای گوستاو دولث را برگزیده‌ام با وجودیکه میدانم در چنین سوء قصدها اجازه هیچ گونه دفاع بانسان نمی‌دهند و این اقدام‌هم فقط برای حفظ ظاهر و فرم کار است.

خداحافظ پدر عزیزم. از شما خواهش میکنم که مرا فراموش کنید تا بلکه سر نوشت من بهتر شمارا شادمان کند خواهیم را که از صمیم قلب دوست میدارم در آغوش میگیرم و همچنین همه خویشاوندانم را. این شعر کورنی را فراموش نکنید که میگوید:

«آنچه که باعث شرم‌ساری است جنایت است، نه دارم جازات.

روز دهم

در دادگاه - امروز چهارشنبه هفدهم ژوئیه است. هوا چون حمام گرم و دم کرده است شارلوت وارد سالون دادگاه جنائی پاریس شد. دادگاهی که اورا مغلوب و معدوم کرد. همان لباس قشنگ و خالداری که روزشنبه بتن داشت در برگرده ولی بجای آن کلاه بلند لبه‌دار، یک کلاه ساده زنانه بر سر نهاده بود بطوریکه موهای پرپشت زیبا و فراش چون رشته‌های سیاه ابریشم از زیر آن رها شده حلقة حلقه روی شانه مرمرین اوریخته بود، تازه بر صندلی اتهام نشسته بود که صدای رئیس دادگاه برخاست:

- اسم و نام خانواده؟
- ماری آن شارلوت دوکوره سابقًا دارمون.
- من شما؟

- بیست و پنج سال، سه ساله کم.

- آیا وکیل مدافعاً انتخاب کرده‌اید؟

- من دوستی را جهه دفاع خود برگزیده‌ام ولی ظاهراً او جرأت ندارد که دفاع مرا درین دادگاه بهده بگیرد.

گوستاودولته و کیل دعاوی با وجود دعوت شارلوت هنوز بداد گاه نیامده بود لذا رئیس داد گاه بنابر مقام و موقعیت وظیفه قانونی که داشت مسبو شوال گارد را که درداد گاه حاضر بود بسم وکالت تسریحی شارلوت بر گماشت و محاکمه ادامه یافت ، وقتیکه درداد گاه کارد را به شارلوت نشان دادند و نگش پرید و چون اصرار کردند تقریباً فریاد زدکه :

من آن را میشناسم . من آنرا میشناسم

رئیس داد گاه به مستخدم دستورداد که سیمون اوراد را داخل کند . مصاحب مارا که سراپا سیاه پوشیده بود وارد داد گاه شد و در جایگاه شهود در حالیکه گریه در گلوکشکسته بود آن داستان غم انگیردا بیان کرد و شهادت او دم بدین در اثر تأثرات توأم با ریزش اشکقطع میشد در این اثنا شارلوت با هیجان و اضطراب سخنان اورا قطع کرد و گفت :

تمام این شرح و تفصیلات بی فائد است . این من هستم که مارا کشته‌ام . من میخواستم اورادرقله^۱ کوستان قربانی کنم ، فکر کرده بودم که اگر بتوان ازین طریق موفق شد باید آنرا بر راههای دیگر ترجیح داد با وجودیکه مطمئن بودم آنآ قربانی خشم ملت خواهم شد . اینست آنچه که من میخواستم ولی چون هر اکمتر بمجلس کنوانسیون میرفت من مجبور بودم بوسیله نامه‌ها و خبرهای مهم اما ساختگی حیله و تدبیری بکار برم تا بحضور اوراء یابم .

رئیس داد گاه . اما وسیله نشانه‌ای از خیانت و غدر و دور وی است .

شارلوت - تصدیق میکنم که این دستاویز و دام چاره در خور و شایسته من نیست اما برای نجات کشور تمام این راهها خوب و پسندیده است ، گذشته ارین ناچار بودم که ظاهر کنم که که با او ایمان و عقیده دارم تا بتوانم بوسی دسترسی پیدا کنم آنهم بعنان مردی که سراپا سو عطن و بد گمانی بود .

- چه کسی بشما تا این حد کینه مارا ، را القاء کرده و برضد وی برانگیخته است .

- من بکینه و نفرت دیگران نیازی نداشتم زیرا خود باندازه کافی کینه اورا در دل داشتم .

- آیا فکر کشتن مارا موجب نشده که تحت تاثیر اغوا والقاء دیگران قرار بگیرید ؟ کی شمارا بارتکاب این جنایت و ادار کرده است .

- هر کس که آماده کاری میشود باید شخصاً بیندیشد و بخودی خود آنرا درک کند و الا نمیتواند بخوبی نقشه خود را اجراء کند .

- چه انگیزه‌ای شمارا تا پای جان نیست باین شخص کینه جو و پر خاشکر کرده است . - جنایت‌های او .

- مقصودتان از جنایتها او چیست ؟

- زیانها و ویرانی‌های فرانسه که اثر اعمال او است .

۱- اشاره است به مجمع نایندگان دو حزب ژاکوبین و کوردلیه که در کنوانسیون قریب ۲۰۰ و کیل داشتند که مجموع آن را کوهستانی (Montagnard) میگفتند ازین جهه که اکثر افراد آنها در مندلی‌های بلند و مکانهای مرتفع مجلس می‌نشستند و قائدان این گروه پرقدرت تندرو از مشاهیر رجال انقلاب بودند : چون دانتون - مارا - روپس پیر - کامیل دمولن و دیگران و مقصود شارلوت ازین کنایه اینست که میخواستم مارا ، را در جلسه علنی مجلس کنوانسیون بکشم تا دشمنان خود را بیشتر دچار وحشت و هراس کرده باشم .

- آنچه را که شما زیانها و ویرانی‌های فرانسه می‌نامید اثر اعمال او تها نیست .
- شاید اولی او از تمام امکانات استفاده کرد تا در خرابی کامل فرانسه کامیاب شود
- از کشتن مارا چه توجه‌ای انتظار داشتید ؟
- میخواستم صلح و آسایش را بکشوم بازگردانم .
- گمان میکنید تمام مارا هارا کشته‌اید .
- این یک مرد ؛ دیگران هم شاید ترسیده باشند .

در این هنگام شارلوت به تجزیه و تحلیل عقاید و اندیشه‌های خود پرداخت و گفت: من دانستهام که مارا فرانسه را فاسد و خراب کرده . من مردی داکشتم تا با کشتن او هزاران تن را نجات داده باشم ، یک جانی بدستگال برای رهائی هزار تن ییکنها ، یک جانور درندۀ برای آرامش کشور ، من خیلی پیش از انقلاب یک جمهوری خواه بوده‌ام ، پس من یک جمهوری خواهم ، اگر مردم فرانسه لیاقت حکومت جمهوری را داشته باشند و هر گز از فعالیت شانه خالی نکرده‌ام .

- مقصود شما از فعالیت چیست ؟
- عزم و ثبات کسانیکه منافع خصوصی را بیکسو نهاده و توانسته‌اند برای وطن خود فداکاری کنند .

در این موقع، فوشه ۱ اسقف سابق را واردداد گاه کردند. شارلوت او را با تحقیر و راندار کرد و گفت:

من فوشه را به صورت میشناسم و با وچون مردی بی پرنسبی و فاقد سجا‌یای اخلاقی مینگرم و همواره اورا تحقیر میکنم و هر گاه اورا بنظر می‌آورم از غفیظ پا بزمین میکوبم زیرا طرز نظر او که من بدان بصیرت کامل دارم مناسب و شایسته زنی چون من نیست .

- ۱ - ژرف فوشه اسقف سابق و نماینده مجلس کتوانسیون و وزیر دوره امپراتوری ، از رجال پرقدرت و با نفوذ زمان خویش محسوب میشود . فوشه در طلیعه انقلاب ردای کشیشی را بیکسوسا فکند و کسوت سرخ انقلابی پوشید و در تندروترین احزاب زمان عضویت یافت . او یکی از دشتناکترین و بیرحمترین مأمورانی است که برای اجراء امر کتوانسیون بخارج از پاریس رفتند . فوشه عنصری فعال وجاه طلب و در سیاست محافظه کاری دوراندیش و مکاری کامل عیار بود او بهیچ عقیده و مسلکی ایمان نداشت و در موقع خطر آشکارا بدوستان خود پشت میکرد و با دشمنان پیمان می‌بست بی آنکه هیچ‌گاه بهمود و موافق خویش پای بند باشد . فوشه همواره تابع اکثریت و گروه غالب بود ولذا در پایان هر مبارزه سیاسی اورا مشاهده میکنیم که در کنار فاتح ایستاده است و در اثر همین بی پرنسبی و بوقلمون صفتی گرفتار خشم دویس پیر شد ولی با پشت‌هم اندازی و رو به بازی بر شیر خشکمکین انقلاب ، غلبه کرد و سراورا در زنیل انداخت فوشه در ۱۷۹۶ بسمت وزیر پلیس منصب شد که تا ۱۸۱۰ باقی بود . دوباره در حکومت صد روزه ناپلئون اول واوایل بازگشت بوربونها باین سمت برگزیده شد ولی در سال ۱۸۱۵ بعلت ساقه سیاه و خون آلودش از تمام حقوق مدنی محروم و از فرانسه تبعید گشت و سرانجام در سال ۱۸۲۰ در تبعید گاه خود شهر تریست چشم از جهان فروپست .

وقتیکه مسیودوپره سعی میکردم در خود را نجات دهد شارلوت متوجه شد که هوئر ا نقاش در صدد است که از وی تصویری بکشد فوراً تظاهر کرد که دارد بجانب او برمیگردد تا بهتر به بینند و هماندم از نقاش خواست که برای تمام کردن تصویرش بزندان بیاید . محاکمه و مذاکرات و ادای شهادت شهود با رامی جریان داشت و هر لحظه شارلوت با عبارتهای کوتاه و صریح درمذاکرات مداخله میکرد تا توجه حضار را بیشتر بخود جلب کند و آخرین سؤال رئیس دادگاه این بود که : کشیشی که شما جهه اقرار کردن نزد او میرفته اید از کشیشان قسم خود را بوده یا نه ؟ شارلوت درحالی که میخندید رو بطرف حضار کرد و گفت من نه نزد این دسته رفته ام و نه آن دسته زیرا باعمال غالب آنان عقیده ندارم .
دراین موقع **فوکیه^۲** تنویل دادستان دادگاه از متهم خواست تا اگر مطلب دیگری دارد بیان کند .

شارلوت مفروزانه جواب داد آنچه که باید بر گفته های خود بیفزایم بیش از یک حمله نیست که : «رئیس و سر دسته هرج و مرچ طبلان مرده است و شماره رصلاح و سلم ذندگی میکنید»
اکنون دیگر نوبت مسیو شوولولا کارد ^۲ است که از موکل خود دفاع کند . این وکیل مدافع آینده ماری ^۴ آتناوات که روح نواهه کورنی را (Corneille) در کرده بود چنین گفت :
۱ - هوئر از نقاشانی است که گویا فرماندهی یکی از دسته های گارد ملی را بهمه داشته و بنا بر خواست شارلوت تصویر اورا در زندان تمام کرده این تصویر منحصر بفرد که یک ساعت قبل از اعدام کشیده شده اکنون در موزه ورسای موجود است و شارلوت در ازاء این خدمت چنانکه باید چون چیزی نداشته یک دسته از موهای قشنگ و بلند خود را بر سم هدیه به نقاش داده است .

۲ - **فوکیه** تنویل Fouquier lenville متولد ۱۷۴۶ دادستان دادگاه انقلابی پاریس است که در دوران وحشت و ترور از مأموران فعال و خستگی ناپذیر جنباندن تیغه گیوتین بود و سرانجام خود نیز مانند همه تندروان انقلابی در سال ۱۷۹۵ از چوب بست گیوتین بالارفت و سر از تنش جدا شد و از آن پس بقدیم چرخ ماشین انقلاب بکنده گرایید .
۳- کلودفرانسو شولولا کارد Chauveau lagerd متولد ۱۷۵۶ از وکلای دعاوی فرانسه است که اتفاقاً از سه تن از زنان سرشناس دوره انقلاب در دادگاه انقلابی دفاع کرده که به ترتیب عبارتند از : ۱- شارلوت کوده قاتل مارا ^۲- ماری آتناوات ملکه فرانسه ^۳- مادام الیزابت خواهر لوگی ^{۱۶} که نسبت به برادر خود و خانواده او تا پای جان فدا کاری کرد و در سال ۱۷۹۴ محاکمه و محکوم با اعدام شد ولی خود شولولا کارد و کیل مدافعت تا سال ۱۸۴۱ زنده بود و ۸۵ سال عمر کرد .
۴ - ماری آتناوات ملکه دوران انقلاب فرانسه و دختر ماری ترز ملکه مقتدر اطریش در قرن هیجدهم متولد ۱۷۵۵ ، با اینکه بسائمه جوانی در زندگی خصوصی تاحدی بی احتیاط و در مخارج درباری مسرف بود و خود را مخالف اصلاحات نشان میداد ولی بعد از شروع انقلاب وزندانی شدن در محبس تامپل گوئی عظمت زمان و موقعیت خطیر خویش را در کرد زیرا مدت ۱۴ ماه که در زندان بسر برداشده بود ، در برآبر تمام سختیها و ناملایمات و امامتها و تعقیرها مقاومت نمود بخصوص در دادگاه انقلابی باناییت آرامش و وقار و عزت نفس کامل از حیثیت انسانی و شرافت مقام خود بخوبی دفاع کرد و بعد از محکومیت نیز همچون یک مسیحی مؤمن ، با اطمینان و رضا من گرا استقبال کرد .

متهم با خونسردی سوء قصد و حشتناکی را که مرتکب شده اقرار نمیکند . و کیل مدافع صدای خود را بلندتر کرد و ادامه داد :

متهم اقرار کرد : از سبق تصریم طولانی خود ، از حالات و کیفیات خود و از شواهد و証این بسیار موحش آن . دریک جمله خلاصه کنیم : او همه چیز را اقرار کرد بی آنکه برای برائت خویش سعی کرده باشد .

هم شهریان هیئت منصفه ! این بود دفاع کامل او . این آرامش تزلزل ناپذیر ، این کف نفس و خویشتن داری مطلق که بخودی خود هیچ اثری از پشمیمانی نداشت آنهم در برابر مرگ ، این آرامش و این کف نفس که از یک نظر بسیار عالی و فاخر است همه غیر طبیعی هستند ولذا این عمل متهم را بهیچ چیز حمل نتوان کرد مگر یک تعصب سیاسی و این تعصب و فنا تیسم سیاسی است که کارد در دست او گذاشته است وابن باشما است همشهریان هیئت منصفه که قضاوت کنید که این جهه اخلاقی ، در ترازوی معدلت و نصفت چه وزنی باید داشته باشد و من آنرا به رأی و تصریم خردمندانه شما واگذار نمیکنم . با این جمله بدفاع خود خاتمه داد و بر جای خود نشست در این حال فوکیه توفیل یک نگاه خشم آلو دی بو کیل مدافع افکند که چرا توصیه اوران پذیر فته و با این نسبت دادن جنون بموكل خود دفاع اورا رود از سر بازنگرده است و برخلاف نظر و خواسته دادستان ، برای جوش آوردن دیک صفرای هیئت منصفه موضوع (تعصب سیاسی) را پیش آورده است .

در این موقع ختم دادرسی اعلام و سؤالاتی که باید هیئت منصفه بدان جواب بدهد خوانده شد : با این شرح . هم شهریان هیئت منصفه :

۱ - آیا ثابت و مسلم است که بین ساعت هفت و هشت بعد از ظهر روز سیزدهم زوئیه ماه جاری ، زان پل ماران نماینده ملي کنوانسیون در خانه مسکونی خود داخل حمام کشته شده یعنی از ضربه کار دی که به قلبش خوردۀ ازین ضربه آنانا جان سپرده است ؟

۲ - آیا ، ماری آن شارلوت کورده سبقاً دارمون ، دارمون بیست و پنج ساله ، دختر ژاک فرانسو کورده سبقاً دارمون از نجایی پیشین ساکن شهر کان از ایالت کالیفرنیا مسیب و باعث این قتل نفس است ؟

۳ - آیا متهم ، این جنایت زا بعد و با سوئیت و سین تصریم انجام داده است ؟ هیئت منصفه پس از چند دقیقه مشاوره با تفاق آراء به همه این سؤالات با سخن مثبت (آری) داد شارلوت محکوم شده بود با عدم و مصادره تمام اموال . شارلوت فقط این کلمات آخر را شنید و رویه و کیل مدافع خود کرد و گفت : آقا ! از جرأت و دلیری ش مادر دفاع از خودم ستایش میکنم و نیز از طریق شما در دفاع که لایق و در خورشان من و شما هر دو بود سپاسگزارم و چون این آقایان اموال مر امصادره کرده اند لذامن چیزی برای هدیه بشما جز قدردانی و اعتقاد و حق شناسی ندارم و حتی ادای دینی که به پاسیان زندان دارم بنایار بشما تحمیل میکنم .

شارلوت در مراجعت بتوقیفگاه دادگستری بدر بانان توقيف گاه لبخندی زد و گفت : من امیدوار بودم که ما با هم غذاخواهیم خورد ولی متسانه قضات دستور داده اند که مرا آن بالا توقيف کنند تا برای مدتی از حرف زدن باشما بازم دارند .

ساعات واپسین - وقت اجرای حکم در ساعت پنج بعد از ظهر همان روز یعنی عصر چهارشنبه هفدهم زوئیه تبیین و قطعی شد .

هنوذمدتی از مراجع شارلوت بزندان نگذشته بود که هوئر نقاش برای تمام کردن کار خود داخل سلول تاریک زندان شد . شارلوت بادیدن او گفت :

مسیو ! از زندگی من بیش از چند لحظه نمانده ، چون دیدم که شما میل دارید که تصویری از من بکشید کسب اجازه کردم تا شما کار نیمه کاره خود را پیش از مرگ من تمام کنید و در حالی که می نشست گفت : من آماده ام .

خانم آنت دختر خوانده نقاش که بانادری خود بزندان رفته بود چنین حکایت کرده است : شارلوت درحالی که باز است مخصوص خود را آماده کرده بود با نهایت آرامش از عملی که مر تکب شده بود برای من سخن میگفت و دور از هر گونه افسوس و پشمایانی از کردار خوبش راضی بود و اتفاقاً میکرد که این عمل برای خوشبختی فرانسه است که آن را از چنگال جانوری مخوف رهانده است . بعد درحالی که به تصویر خود می نگریست برخی تذکرات اصلاحی در کاستن اینجا و افزودن آنجا به نقاش میداد .

از توقف ناپدری من در زندان تقریباً دو ساعتی گذشته بود که ناگهان صدای (تک، تک) از پشت در شنیده شد . شارلوت گفت داخل شوید ! در باز شد و سروکله جlad ظاهر گشت ، در یکدست قیچی و در دست دیگر یک پیراهن سرخ ، شارلوت از دیدن جlad ترسید و گفت : (چطور ! باین زودی ؟) بعد رنگش پرید اما بزودی آرامش و خونسردی خود را باز یافت و مقرانش را از دست جlad گرفت و یک دسته بلند از گیسوانش را برید و درحالی که بسمت پدر - خوانده من بر میگشت گفت :

«آقا ! از اینکه زحمت کشیدید و باینجا آمدید که این کار را تمام کنید سپاس گزارم و من برای ابراز حق شناسی خود چیزی ندارم که بشما هدیه کنم جزا این دسته از گیسوی خودم و میخواهم که آنرا بر سر یاد گار از یک دختر بیچاره مشرف بموت پیدا یارید و اجازه بدهید که از شما خواهش کنم که یک کوپیه ازین تصویر برای خانواده من بفرستید ، در این هنگام جlad گیسوانش را بامقراضاً برید و این کلمات را آهسته با خود میگفت : «این یک آرایش مرگ است که بدست های خشنی صورت گرفته ولی هم نیست زیرا بسوی بی مرگی و ابدت راهنمایی میکند . جlad از وی خواست که بگذارد همچ دستش را بهم بینند ولی متوجه شد که در هنگام بازداشت در اثر کشمکش ، بدست های وی آسیب رسیده و مجرح شده گفت : آنها که شما را چنین مجرح کرده اند در کار خود مهارت نداشته اند امامن نمیکنارم آسیبی بشما برسد ، شارلوت بالبخند پاسخ داد : البته که چنین است ، مسلماً آنها در این گونه کارها مهارت و ممارست شمار اندارند .

بطراف گیوتین - شارلوت برای عزیمت بمیدان انقلاب بر اراده مرگ سوار شد . هوای آن روز پاریس دم کرده و سنگین و بطری وحشتناکی گرم و خفه کننده بود . آسمان گوئی چون پوششی از سرب روی پاریس سنگینی میکرد . ابرهای ضخیم و سیاهی از جانب ورسای بالا می آمد . اراده مرگ طول کوچه سنت هو نو دره را یکنده می پیمود . گروهی بی قلمرو از زنان ولگرد شهر ، اراده را احاطه کرده داد و فریاد را مانداخته بودند و بپیراهن سرخ شارلوت تف میکردند .

شارلوت که اجازه نشستن نداشت ناگزیر بود در اراده باشد و هم‌این ناشایستگی‌ها

راتحمل کند. سانسون جlad برای اینکه حرفی زده باشد پرسید آیا شما احساس نمیکنید که این راه خیلی طولانی است؟

شارلوت شانه بالا نداشت و بابی اعتنایی گفت به! لااقل دررسیدن به مقصد مطمئن هستیم هنگامیکه ارا به وارد میدان انقلاب شد جlad از راه دلسوزی جای خود را تغییر داد تا دستگاه مخوف گیوتین را از نظر او بپوشاند. شارلوت بفراست دریافتنه بود گفت: بگذارید آنرا تماشا کنم. من خیلی حق دارم دراین مورد کنیچکار باشم زیرا تکون هر گز گیوتین را ندیده ام.

دراین لحظه از گوشه سیاه افق بر قی درخشید و در پی آن رعدی غرید و بارانی سبل آسا روی شهر پاریس باریدن گرفت. درزیر آن باران، شارلوت که با از پله های چوب بست بالا رفت، شال گردن و روسی اورا بودند، آب باران چون ناودان از سرو گردنش جاری بود. شرمگین و منفعل یک ثانیه چشم ها را بزیر افکند اما دوباره سر راست کرد تا برای آخرین بار آن جمیعت عظیم را که از فرط خشم و کین فریادهای دیوانه وار میکشیدند و با وشنام و ناسز امیکفتند نگاه کند خود بسوی آلت قاتله روان شد و کمر خم کرد تا اورا بستند دراین موقع تیغه گیوتین بر قی زد و با صدائی خشک فروا فتاد. فریاد عظیمی از خوشحالی از جمیعت برخاست و در فضای منعکس شد، شاگرد جlad سر بریده را از میان زنبیل برداشت و موهای اورا بست گرفت و چند مرتبه در هوای چرخ داد و دو سیلی بصورتش زد، ترازدی شارلوت تمام شده بود.

پایان

سینم انتخاب

آقای محمود ذکائی که بزرگ مردی با تزاد و دانشمند و داناست اخیراً به مدیریت کل آموزش و پژوهش استان اصفهان منصوب شده است. انتخاب این خدمتگزار صمیم و شایسته نشان آنست که وزیر دانشور آموزش و پژوهش، دکتر فخر روپارسای برای تجدیداعتبار فرهنگ و اعلای آن با روش یعنی ژرف و دقیق بسیار در جستجوی همکاران لایق و مستعد است. مجله یعنی این حسن انتخاب را می ستاید. بی گمان مردم باریک بین و هوشمند اصفهان قادر چنین شخصیت

بزرگ فرهنگی را که دارای معلومات عالی است و در اروپا امریکا در رشته آموزش و پژوهش و امور تربیتی مطالعات عمیقی کرد نیکو خواهد شناخت.